

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/68/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123368523
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6123368523.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a sudcov JUDr. Amy Odalošovej a Mgr. Martina Štubniaka, v spore žalobcu A. B., narodeného XX. XXXXXX XXXX, C., D. XXXX/X, t. č. C., E. F. XXXX/XX, zastúpeného advokátom Mgr. Ing. Jurajom Trokanom, Trnava, Ulica Vajanského 6718/10, proti žalovanému G. D., narodenému X. XXXXXX XXXX, H. I. F., J. F. XXX/X, zastúpenému Advokátska kancelária Líška & Partners s.r.o., Žiar nad Hronom, A. Hlinku 736/3, IČO: 47 235 926, o zaplatenie 26.633,80 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom z 18. februára 2025 č. k. 28C/87/2023-122, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom z 18. februára 2025 č. k. 28C/87/2023-122 p o t v r d z u j e.

II. Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom z 18. februára 2025 č. k. 28C/87/2023-122 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“) žalobu zamietol (prvý výrok). O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že priznáva žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % (druhý výrok).

1.1. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 26.633,80 Eur s príslušenstvom titulom náhrady za bolesť vo výške 2.633,80 Eur a ušlého zisku vo výške 24.000,- Eur, nakoľko konaním žalovaného bola žalobcovi spôsobená škoda na zdraví, pričom žalobca bol rozsudkom Okresného súdu Trnava z 3. októbra 2022 sp. zn. 4T/34/2021 uznaný za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, za čo mu bol uložený podmienkový trest odňatia slobody.

1.2. Žalovaný v odpore proti platobnému rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica zo 4. októbra 2023 sp. zn. 16Up/1266/2023 (v upomínacom konaní) poukázal na to, že v čase úrazu dňa 20. novembra 2019 vykonával prácu v spoločnosti PCA Slovakia s.r.o. s tým, že bol SZČO a bol agentúrnym pracovníkom spoločnosti FKM servis s.r.o., IČO: 50 843 656, pričom pri cúvaní vysokozdvížným vozíkom došlo k úrazu. Aj na hlavnom pojednávaní v trestnom konaní uviedol, že sa cíti nevinný. Mal za to, že k úrazu pri cúvaní vysokozdvížným vozíkom (pri vykonávaní prác podľa zadania zamestnávateľa) by nedošlo, ak by žalobca nevyšiel z mŕtveho uhla bez toho, aby sa presvedčil, či môže prejsť, keby nemal na ušiach slúchadlá a v ruke mobil.

1.2.1. Podľa jeho názoru išlo o pracovný úraz, ktorého následkom bola škoda, ktorá bola spôsobená zamestnávateľom, pre ktorého vykonával prácu. Z toho dôvodu nie je pasívne vecne legitimovaným

v spore (§ 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov; ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“).

1.2.2. Zároveň namietal žalobcom uplatnenú náhradu škody a jej výšku.

1.3. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázať, že rozsudkom Okresného súdu Trnava z 3. októbra 2022 sp. zn. 4T/34/2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24. februára 2023, bol obžalovaný G. D. (žalovaný) uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že dňa 20. novembra 2019 v čase o 23:30 hod. v areáli PCA Slovakia s. r. o., v montážnej hale s označením "C." na ul. K. L. X, C. pri cúvaní vysokozdvížným vozíkom značky F. X.X sa dostatočne nepresvedčil, či sa v dráhe pohybu vysokozdvížného vozíka nenachádza prekážka a nevšimol si tam za vozíkom nachádzajúceho sa A. B. (žalobca), ktorému prešiel kolesom vozíka po dolnej časti ľavej nohy, následne sa pohol dopredu, čím mu po nohe prešiel druhýkrát, čím poškodenému A. B. spôsobil zlomeninu hornej časti ihlice v oblasti hlavičky s roztrhnutou blanou medzi ihlicou a píštalou a s čiastočným vyklbením členkovej kosti, ťažké pomliaždenie vonkajšej chrbtovej a vnútornej časti nohy a stredného predkolenia s odreninou, ktoré si vyžiadali lekárske ošetrenie a hospitalizáciu a ktorými bol minimálne 49 dní závažne obmedzený na obvyklom spôsobe života, čím G. D. (žalovaný) svojím konaním porušil povinnosti vyplývajúce mu z § 12 ods. 2 písm. a) zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci (ďalej len „zákon č. 124/2006 Z. z.“) s poukazom na povinnosť vyplývajúcu z technickej normy M. N. XXXX+K..

1.3.1. Žalovanému bol uložený podmienený trest odňatia slobody a trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel v trvaní 12 mesiacov. Poškodení (Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s. a žalobca) boli odkázaní s ich nárokmi na náhradu škody na civilný proces.

1.4. Súd prvej inštancie zistil, že Zmluva o poskytovaní služieb zo 14. augusta 2019 bola uzavretá medzi FKM servis s.r.o., IČO: 50 843 656 (objednávateľom) a žalovaným vystupujúcim pod obchodným menom G. D., IČO: 43 244 335 v pozícii poskytovateľa (ďalej aj „zmluva o poskytovaní služieb“ alebo „zmluva“). Zmluva bola uzavretá v zmysle § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“ alebo „ObZ“).

1.5. Zároveň poukázal na čl. I ods. 1, čl. I ods. 4, čl. I ods. 5, čl. II ods. 5, čl. III ods. 2, čl. IV ods. 2, čl. IX ods. 1, čl. X ods. 1 zmluvy.

1.6. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 420 ods. 1, 2, § 442 ods. 1, § 444, § 446 OZ.

1.7. Súd prvej inštancie konštatoval, že medzi stranami nebolo sporné, že v čase keď došlo k úrazu, bol žalovaný v práci, kde s vysokozdvížným vozíkom manipuloval na pokyn svojho nadriadeného.

1.8. Zo zmluvy o poskytovaní služieb bolo preukázané, že v čase úrazu (dňa 20. novembra 2019) žalovaný ako živnostník vykonával služby v prospech objednávateľa FKM servis s.r.o., ktorý si u žalovaného objednal okrem inej služby spočívajúcej v logistických činnostiach a obsluhu vysokozdvížného vozíka, a to pre klienta - konečného príjemcu služieb spoločnosť Adler Pelzer Automotive Slovakia, s.r.o.. Žalovaný bol teda v pozícii subdodávateľa a fakticky osobne vykonával jednotlivé manipulačné práce spočívajúce v obsluhu vysokozdvížného vozíka.

1.8.1. Zo zmluvy o poskytovaní služieb vyplynulo, že žalovaný sa zaviazal poskytovať služby podľa pokynov objednávateľa alebo určeného pracovníka objednávateľa alebo klienta objednávateľa. Zároveň sa zaviazal dodržiavať okrem predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a protipožiarnych predpisov aj vnútorné predpisy a pokyny objednávateľa a klienta objednávateľa, a to aj tie, ktoré sa vzťahujú na zamestnancov klienta objednávateľa a bol povinný dodržiavať pracovnú disciplínu, aká sa požaduje od zamestnancov objednávateľa. 1.8.2. Nebolo sporné, že v čase vzniku úrazu žalovaný vykonával činnosti pre objednávateľa v montážnej hale objednávateľovho klienta - spoločnosti Adler Pelzer Automotive Slovakia s.r.o..

1.9. Žalovaný v konaní namietal, že za škodu spôsobenú žalobcovi sám nezodpovedá s poukazom na § 420 ods. 2 OZ.

1.9.1. Súd prvej inštancie konštatoval, že § 420 ods. 2 OZ dopadá na prípady, keď konkrétnu činnosť, pri ktorej vznikla škoda, vykonáva právnická osoba či fyzická osoba (podnikateľ) nie sama, ale prostredníctvom iných osôb, ktoré zamestnáva alebo ich prácu ku svojej činnosti využíva. Táto zodpovednosť právnickej alebo fyzickej osoby sa uplatní nielen v prípadoch, keď škoda bola spôsobená ich zamestnancom, ale aj vtedy, ak bola spôsobená inými osobami, ktoré podnikateľský subjekt použil ku svojej činnosti. § 420 ods. 2 OZ vychádza totiž zo zásady, že právnická, resp. fyzická osoba zodpovedá za výber osôb, ktoré použije pri svojej činnosti a za škodu nimi spôsobenú práve pri tejto činnosti. Vo väčšine prípadov ide o situácie, v ktorých bola použitá osoba v postavení zamestnanca.

1.9.2. Judikatúra je konštantná v názore, že ak zamestnanec bol použitý zamestnávateľom na realizáciu jeho činnosti, považuje sa takýto zásah za zásah spôsobený priamo zamestnávateľom. Pre posúdenie,

či išlo o takúto činnosť, je určujúca existencia miestneho, časového a vecného vzťahu k plneniu danej činnosti.

1.9.3. Platná právna úprava v ustanovení § 420 ods. 2 OZ vyjadruje pravidlo, že pokiaľ niekto spôsobí škodu pri vykonávaní činnosti, ktorú vykonával pre inú osobu, nezodpovedá za túto škodu sám, ale zodpovedá ten, pre koho túto činnosť vykonával.

1.9.4. Splnenie podmienok v § 420 ods. 2 OZ má za následok, že namiesto protiprávne konajúceho pomocníka, ktorý spôsobil škodu, zodpovedá voči tretej osobe jeho poverovateľ. 1.10. Pomocníkom môže byť akákoľvek osoba vykonávajúca pre poverovateľa určitú činnosť odplatne alebo bezodplatne, opakovane alebo jednorazovo, a to aj keby nebola jeho zamestnancom. Pomocníkom tak môžu byť nielen zamestnanci vykonávajúci prácu podľa pracovných zmlúv a dohôd, ale tiež dobrovoľníci a iné osoby vykonávajúce činnosť podľa pokynov poverovateľa.

1.10.1. Právna teória rozlišuje samostatných a nesamostatných pomocníkov, pričom pomocníkom v zmysle § 420 ods. 2 OZ sú len nesamostatní pomocníci.

1.10.2. Samostatný pomocník realizuje činnosť pre poverovateľa, pričom tak robí bez jeho výraznejšej ingerencie, samostatne, na vlastné riziko a vlastnú zodpovednosť. Poverovateľ nad výkonom činnosti samostatného pomocníka nevykonáva kontrolu a ani neudeľuje pokyny v takej miere, aby bolo spravodlivé pripísať mu zodpovednosť za protiprávne konanie pomocníka.

1.10.3. Nesamostatným pomocníkom je taký pomocník využitý pri činnosti poverovateľa, ktorý koná pod kontrolou poverovateľa a podľa jeho pokynov a ktorý ani z pohľadu tretích osôb nevystupuje samostatne a na vlastné riziko. Právny vzťah, na základe ktorého túto svoju činnosť pre poverovateľa vykonáva, nie je dôležitý. Tento pomocník má teda nielen vykonávať činnosť pre poverovateľa, ale aj z pohľadu tretích osôb má ísť o vykonávanie činnosti poverovateľa, pri ktorej bola spôsobená škoda. Podstatné je teda to, či konanie toho kto škodu spôsobil, nepostrádalo miestny, časový a vecný vzťah k plneniu úloh poverovateľa v rámci jeho činnosti, teda či nešlo o konanie, ktorým by škodca sledoval svoj vlastný záujem. Podstatné je, či pri činnosti, ktorou bola škoda spôsobená, sledoval škodca z objektívneho i subjektívneho hľadiska plnenie úloh poverovateľa.

1.10.4. Aplikovateľnosť § 420 ods. 2 OZ je možná aj v prípade reťazenia viacerých potenciálne zodpovedných subjektov. Za osobu použitú na činnosť poverovateľa sa považuje nesamostatný pomocník pribratý iným pomocníkom za predpokladu, ak s jeho začlenením či prizvaním k činnosti je poverovateľ na konci tohto reťazenia uzročený, pričom stačí aj jeho konkludentný súhlas. Pre vznik zodpovednosti podľa § 420 ods. 2 OZ rozhodujúcim kritériom je vecná, časová a miestna súvislosť medzi činnosťou, ktorou bola spôsobená škoda a predmetom finálneho diela. [viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 30. novembra 2021 sp. zn. 5Cdo/162/2019, zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R 26/2023).

1.11. V posudzovanej veci nebolo sporné, že v čase vzniku úrazu na strane žalobcu žalovaný vykonával činnosť v podobe obsluhy vysokozdvížneho vozíka, čím plnil úlohy jeho poverovateľa (FKM servis s.r.o., resp. konečného príjemcu služieb - spoločnosti Adler Pelzer Automotive Slovakia, s.r.o.). K úrazu došlo v montážnej hale, kde obsluhou vysokozdvížneho vozíka žalovaný nesledoval svoje vlastné záujmy alebo potreby, prípadne záujmy iných osôb, ale plnil uložené (pracovné) úlohy podľa pokynov nadriadeného. Žalovaný bol teda v pozícii nesamostatného pomocníka, ktorý bol využitý pri činnosti poverovateľa, konal pod kontrolou poverovateľa a podľa jeho pokynov a ktorý ani z pohľadu tretích osôb (z objektívneho hľadiska) nevystupoval samostatne a na vlastné riziko, ale vykonával činnosť samotného poverovateľa v záujme plnenia úloh, resp. podnikateľskej činnosti poverovateľa. Možno teda uzavrieť, že konanie žalovaného v čase vzniku škody (úrazu žalobcu) spĺňalo miestny, časový a vecný vzťah k plneniu úloh poverovateľa.

1.11.1. Ako už bolo uvedené, právny vzťah, na základe ktorého nesamostatný pomocník svoju činnosť pre poverovateľa vykonáva, nie je relevantný. Je bez právneho významu, či medzi použitou osobou a inou právnickou alebo fyzickou osobou, ktorá je v pozícii poverovateľa, je pracovnoprávny alebo iný vzťah. Rozhodujúce je len to, že ide o osobu, ktorú poverovateľ pre svoju činnosť použil. Zo znenia § 420 ods. 2 OZ nevyplýva, že pod osobami použitými pri činnosti určitého poverovateľa možno rozumieť len osoby v pracovnoprávnom vzťahu so zamestnávateľom podľa ustanovení Zákonníka práce (viď R 26/2023, rozsudok Krajského súdu v Nitre z 18. októbra 2023 sp. zn. 11Co/45/2023, rozsudok Krajského súdu v Prešove z 12. októbra 2021 sp. zn. 17Co/2/2021).

1.11.2. Aplikáciu § 420 ods. 2 OZ v prejednávanej veci teda nemožno vylúčiť len na základe skutočnosti, že žalovaný pri vykonávaní činnosti, pri ktorej spôsobil žalobcovi škodu, nevystupoval v pozícii zamestnanca, ktorý by vykonával pracovnú činnosť pre konkrétneho zamestnávateľa. Hoci žalovaný manipuloval s vysokozdvížnym vozíkom v montážnej hale na základe uzavretého obchodnoprávneho zmluvného vzťahu ako živnostník, zo skutkových okolností prejednávanej veci je zrejmé, že napriek

tomu bol v postavení nesamostatného pomocníka, vykonávajúceho činnosť poverovateľa na základe jeho pokynov a konanie žalovaného v čase vzniku škody (úrazu žalobcu) spĺňalo miestny, časový a vecný vzťah k plneniu úloh poverovateľa.

1.12. Rovnako priamy nárok žalobcu na náhradu škody voči žalovanému v okolnostiach prejednávanej veci nezakladá samotný fakt, že žalovaný bol v súvislosti so svojím konaním, pri ktorom došlo k poškodeniu zdravia žalobcu, uznaný za vinného z trestného činu. Naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu v zmysle Trestného zákona samo osebe automaticky neznamená, že došlo aj k splneniu všetkých predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu v zmysle občianskoprávných predpisov.

1.12.1. Žalovaný s poukazom na § 420 ods. 2 OZ sám nezodpovedá za škodu spôsobenú žalobcovi, čo neznamená, že svojím konaním nenaplnil znaky trestného činu, čo viedlo k jeho odsúdeniu v trestnom konaní.

1.12.2. Hoci si žalobca uplatnil voči žalovanému ako obvinenému náhradu škody už v trestnom konaní, trestným rozsudkom bol so svojím nárokom na náhradu škody odkázaný na civilný proces, čo však tiež automaticky neznamená, že obvinený, hoci aj bol uznaný za vinného, je práve tým subjektom, ktorý zodpovedá za škodu spôsobenú trestným činom.

1.13. Vecná legitímácia vyjadruje postavenie jednotlivých strán sporu z hľadiska ich hmotnoprávneho vzťahu. Vecnú legitímáciu má ten, kto je nositeľom subjektívneho práva alebo nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcich z hmotného práva. Skúmanie vecnej legitímácie je imanentnou súčasťou každého súdneho konania, a to aj vtedy, pokiaľ žiadna zo strán sporu nenamieta nedostatok vecnej legitímácie, pričom v prípade zistenia jej nedostatku to má vždy za následok zamietnutie žaloby.

1.13.1. Keďže súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný s poukazom na § 420 ods. 2 OZ nie je osobou, ktorá zodpovedá za škodu vzniknutú žalobcovi, nie je daná pasívna vecná legitímácia žalovaného v prejednávanej veci, preto žalobu zamietol.

1.14. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

1.14.1. Žalovaný bol v konaní úspešný v celom rozsahu, nakoľko žaloba bola zamietnutá, preto mu súd prvej inštancie priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % s tým, že o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie žalobca podal včas odvolanie.

2.1. Odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. b), písm. f), písm. g), písm. h) CSP.

2.2. Mal za to, že súd prvej inštancie v posudzovanej veci nepostupoval správne, keď žalobu zamietol z dôvodu, že za jemu spôsobenú škodu má zodpovedať poverovateľ (subjekt, ktorý mal žalovaného použiť na vykonávanie svojej vlastnej činnosti, pri ktorej ku vzniku škody došlo) a nie žalovaný.

2.3. Zdôraznil, že bol to práve žalovaný, ktorý bol právoplatne odsúdený za prečin ublíženia na zdraví, ktorý v sebe subsumuje zavinenie. Ak by zavinenie v predmetnom prípade absentovalo, nebolo by možné rozhodnúť o odsúdení žalovaného tak, ako rozhodol Okresný súd Trnava.

2.4. Jemu vzniknutá škoda vznikla v príčinnej súvislosti s konaním žalovaného, ktorý porušil zákon č. 124/2006 Z. z., čo vyplynulo aj z doplnenia znaleckého posudku J. M.. Podľa znalca, ak by vodič vysokozdvížneho vozíka dodržal všetky ustanovenia, a teda keby sa pred jazdou a počas jazdy, teda pri cúvaní presvedčil o tom, že sa v dráhe pohybu vysokozdvížneho vozíka nachádza prekážka, teda osoba, k predmetnému skutku by nedošlo.

2.4.1. Z vykonaného dokazovania v rámci trestného konania vo vzťahu k vine žalovaného vyplynulo z výpovedí svedkov, že paleta siahala cca 1 m, maximálne 1,2 m, preto postavu kráčajúcu za ňou musel žalovaný žalobcu vidieť. Žalovaný však využil nesprávnu techniku cúvania t. j. v rozpore s § 12 ods. 2 písm. a) zákona č. 124/2006 Z. z. s poukazom na povinnosť vyplývajúcu z technickej normy M. N. XXXX +K., o ktorých bol upovedomený a o ktorých mal na vlastné náklady povinnosť nechať sa preškoliť v pravidelných intervaloch.

2.5. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudok súdu prvej inštancie zrušil.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že žalobca nepreukázal dôvodnosť svojho odvolania, pričom nie sú dané ani odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), f), g), h) CSP.

3.1. Stotožnil sa s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie, najmä tým, že v čase vzniku úrazu na strane žalobcu on vykonával činnosť v podobe obsluhy vysokozdvížneho vozíka, čím plnil úlohy poverovateľa – FKM servis s.r.o., pričom k úrazu došlo v montážnej hale, kde obsluhou vysokozdvížneho vozíka plnil uložené úlohy podľa pokynov nadriadeného, a teda bol v pozícii nesamostatného

pomocníka, ktorý bol využitý pri činnosti poverovateľa, konal pod jeho kontrolou a podľa jeho pokynov, nevystupoval samostatne a na vlastné riziko, ale vykonával činnosť samotného poverovateľa v záujme plnenia úloh. Jeho konanie v čase vzniku škody spĺňalo miestny, časový a vecný vzťah k plneniu úloh poverovateľa.

3.1.1. Podľa jeho názoru nie je osobou, ktorá zodpovedá žalobcovi za škodu, ktorá mu bola spôsobená (§ 420 ods. 2 OZ), a teda nie je daná jeho pasívna vecná legitímácia s poukazom aj na judikatúru uvedenú súdom prvej inštancie v odôvodnení (viď odsek 20.)

3.2. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny a priznal mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi.

4. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že sa v celom rozsahu pridržiava už skôr uvedených tvrdení, ako aj obsahu ním podaného odvolania.

5. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedol, že sa stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie, pričom navrhol rozsudok potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania.

5.1. Ďalej poukázal na to, že rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. mája 2025 sp. zn. 17Co/31/2025 bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 7C/37/2024 v prakticky totožnej právnej veci žalobcu Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s. proti žalovanému (G. D.).

6. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací podľa § 34 CSP, vec preskúmal v medziach daných § 379 CSP a 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1, 2 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

7. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil právo strán na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, prvoinštančný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky).

9. Súd prvej inštancie je vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné. Rozsudok súdu prvej inštancie je presvedčivý, premisy zvolené v rozsudku, rovnako ako aj závery, ku ktorým dospel, sú racionálne a aj spravodlivé. Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku súdu prvej inštancie je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku preto poukazuje len na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reaguje na argumenty žalobcu v odvolaní.

10. V posudzovanej veci predmetom konania je náhrada škody na zdraví žalobcu, ktorú mu žalovaný spôsobil dňa 20. novembra 2019 v čase o 23:30 hod. v areáli PCA Slovakia s. r. o., v montážnej hale s označením "C." I. E. K. L. X, C. pri cúvaní vysokozdvížným vozíkom značky F. X.X.

11. Súd prvej inštancie zamietol žalobu z dôvodu absencie pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného.

12. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že v civilnom sporovom konaní musíme rozlišovať procesnú legitímáciu a vecnú legitímáciu. Procesnou legitímáciou rozumieme oprávnenie byť stranou v spore. Vecnou legitímáciou rozumieme z hmotného práva vyplývajúci stav svedčiaci o tom, kto je nositeľom uplatneného práva alebo povinnosti v konkrétnom prípade. Či je strana vecne legitimovaná, buď aktívne (na strane žalobcu) alebo pasívne (na strane žalovaného), ukáže sa v konečnom vecnom súdnom rozhodnutí. Nedostatok vecnej legitímácie teda znamená, že strana nebola nositeľom práva,

o ktoré išlo v konkrétnom konaní. Vecná legitímácia má význam v každom sporovom konaní. Nedostatok vecnej legitímácie teda znamená, že strana nebola nositeľom práva, o ktoré išlo v konaní.

13. „Vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník občianskeho súdneho konania (navrhovateľ) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitímovaný) a účastník na opačnej procesnej strane (odporca) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitímovaný).“ [uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) z 22. novembra 2011 č. k. III. ÚS 517/2011-9].

14. Podľa nálezu ústavného súdu z 13. novembra 2018 sp. zn. III. ÚS 191/2018: ... („)Na to, aby sa niekto stal účastníkom konania, netreba, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 192/2004 citovaný v uznesení ústavného súdu III. ÚS 473/2017).

32. Podľa rozsudku najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 2 Cdo 205/2009 z 29. júna 2010 „Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu – žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. To, že sa súd výslovne k vecnej legitímácii nevysloví, neznamená, že sa ňou v konaní nezaoberal. Tým, že prvostupňový súd rozhodol v prospech žalobcu, ktorému právo na náhradu škody priznal, implicitne rozhodol aj o tom, že žalobca je aktívne vecne legitímovaný na podanie predmetnej žaloby voči žalovanému, u ktorého súd dospel k záveru, že je pasívne vecne legitímovaný.“ („)...

15. Podľa § 420 ods. 2 OZ škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.

16. Odvolací súd konštatuje, že osoba nezodpovedá za škodu v zmysle § 420 ods. 1 OZ, ak za škodu zodpovedá jeho princípál (§ 420 ods. 2 OZ).

16.1. Zodpovednosť za cudzie konanie spája ustanovenie § 420 ods. 2 OZ so splnením týchto predpokladov: 1/ škoda bola protiprávne spôsobená tými, ktorých právnická či fyzická osoba pri svojej činnosti použila, a ďalej (kumulatívne), 2/ ku škode došlo pri činnosti (plnení úloh) právnickej alebo fyzickej osoby.

16.2. Zodpovednosť právnickej alebo fyzickej osoby (podnikateľa) za škodu podľa § 420 ods. 2 OZ sa uplatní nielen v prípadoch, keď škoda bola spôsobená ich zamestnancami, ale aj vtedy, ak bola spôsobená inými osobami, ktoré podnikateľský subjekt použil na svoju činnosť. Preto nie je podmienkou, kto škodu spôsobil (škodca), bol v priamom právnom (zmluvnom) vzťahu s podnikateľom, ale je rozhodujúce, či škodu spôsobil pri činnosti, ktorá sa vykonáva pre fyzickú alebo právnickú osobu – podnikateľa a ktorá patrí do pôsobnosti tejto osoby.

16.2.1. Do rámca činnosti právnickej (fyzickej) osoby totiž patrí nielen výkon zamestnania v pracovnom pomere, ale aj taká činnosť, ktorej nechýba miestny (priestorový), časový a vecný (vnútorný, účelový) vzťah k činnosti tejto osoby.

16.2.2. Pri splnení predpokladov zodpovednosti právnickej alebo fyzickej osoby ide o jej výlučnú zodpovednosť voči poškodenému.

16.3. O exces ide v prípade, ak škoda bola spôsobená pri takej činnosti, ktorou škodca sledoval vlastné záujmy či potreby, prípadne záujmy iných osôb.

17. Z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie vyplynulo, že na základe zmluvy o poskytovaní služieb uzavretej medzi objednávateľom FKM servis s.r.o., D., E. A. O. XXX/XXXX, IČO: 50 843 656 a žalovaným podnikajúcim pod obchodným menom G. D., H. I. F., J. F. XXX/X, IČO: 43 244 335 (poskytovateľom) sa žalovaný zaviazal poskytnúť pre objednávateľa prepravné služby a služby výrobného charakteru spojené s činnosťou objednávateľa podľa jeho pokynov a požiadaviek pre konečného príjemcu služieb, a to Adler Pelzer Automotive Slovakia s.r.o., Tehelňa 24/7313, Bratislava, IČO: 31 631 177 (klient objednávateľa), pričom objednávateľ alebo poverený pracovník klienta objednávateľa bol vždy povinný oznámiť žalovanému rozsah prác (časový alebo kvantitatívny), ktorých výkon bol potrebný realizovať s tým, že žalovaný bol povinný vykonávať dohodnuté služby podľa potrieb objednávateľa, najmä na základe inštrukcií zadaných žalovanému osobami poverenými objednávateľom a klientom objednávateľa. Po ukončení výkonu služieb v predmetný deň plnenia žalovaný bol povinný umožniť poverenému zástupcovi/pracovníkovi klienta objednávateľa alebo objednávateľovi overiť kvalitu a rozsah vykonávaných prác.

18. Ku škode na zdraví žalobcu došlo 20. novembra 2019 v čase o 23:30 hod. v areáli PCA Slovakia s. r. o., v montážnej hale s označením "C." I. E. K. L. X, C. pri cúvaní žalovaného vysokozdvížným vozíkom značky F. X.X, pričom žalovaný na základe zmluvy o poskytovaní služieb vykonával prepravné služby spojené s činnosťou objednávateľa (FKM servis s.r.o.) podľa jeho pokynov a požiadaviek, a teda žalovaný spôsobil škodu na zdraví žalobcovi v pozícii nesamostatného pomocníka.

18.1. „Nesamostatným pomocníkom je taký pomocník využitý pri činnosti poverovateľa, ktorý koná pod kontrolou poverovateľa a podľa jeho pokynov a ktorý ani z pohľadu tretích osôb nevystupuje samostatne a na vlastné riziko. Právny vzťah, na základe ktorého túto svoju činnosť pre poverovateľa vykonáva, nie je dôležitý. Inak by bolo možné, aby sa poverovateľ jednoducho vyhol svojej zodpovednosti za škodu voči tretím osobám pri jeho činnosti voľbou vnútorného právneho vzťahu medzi ním a jeho pomocníkmi. V takomto prípade sa poverovateľovi pričíta škoda, ktorá bola spôsobená nesamostatným pomocníkom porušením jeho povinností.“ (viď uznesenie najvyššieho súdu z 30. novembra 2021 sp. zn. 5Cdo/162/2019, publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R 26/2023).

18.2. Na strane žalovaného nedošlo k excesu, keďže konanie žalovaného v čase vzniku škody na zdraví žalobcu spĺňalo miestny, časový a vecný vzťah k plneniu úloh objednávateľa.

19. Skutočnosť, že žalovaný bol za protiprávne konanie (ublíženie na zdraví žalobcu) odsúdený právoplatným trestným rozsudkom, pričom bolo zistené porušenie povinnosti vyplývajúcej žalovanému z § 12 ods. 2 písm. a) zákona č. 124/2006 Z. z., nemá vplyv na to, že žalovaný nezodpovedá žalobcovi za škodu na zdraví, a to podľa § 420 ods. 2 OZ, keďže z vykonaného dokazovania bolo zistené, že žalovaný v čase vzniku škody na zdraví žalobcu vykonával prepravné práce, a teda plnil úlohy právnickej osoby (objedávateľa), a ak pri tejto práci žalovaný spôsobil žalobcovi škodu, bol žalovaný osobou, ktorú právnická osoba použila v rámci jeho pôsobnosti na plnenie svojich zmluvných záväzkov.

20. „Obtiažnejšie je posudzovanie prípadov spôsobenia škody nie vlastným plnením úloh organizácie (plnením pracovných úloh, plnením služobných povinností, popr. úkony, ktoré priamo súvisia s plnením pracovných úloh či plnením služobných povinností), ale ešte v rámci plnenia úloh organizácie (pri plnení pracovných úloh, pri plnení služobných povinností, popr. pri úkonoch, ktoré priamo súvisia s plnením pracovných úloh či plnením služobných povinností). Súdna prax si pomáha pri riešení tejto otázky kritériom miestneho, časového a vecného (niekedy vnútorného účelového vzťahu). Vychádza z toho, že z medzí plnenia úloh organizácie (z medzí plnenia pracovných úloh a priamej súvislosti s tým, z medzí plnenia služobných povinností a priamej súvislosti s tým) nevybočuje taká činnosť pracovníka (príslušníka ozbrojených síl v činnosti službe), ktorej nechýba miestny, časový a vecný (vnútorný účelový) vzťah k plneniu úloh organizácie (k plneniu pracovných úloh, k plneniu služobných povinností, popr. k výkonu úkonov, ktoré priamo súvisia s plnením pracovných úloh či plnením služobných povinností). Uvedené kritéria nemajú samozrejme rovnaký význam; rozhodujúci je vecný (vnútorný účelový) vzťah, t.j. vzťah činnosti, ktorou bola spôsobená škoda, k úlohám organizácie (k pracovným úlohám, k služobným povinnostiam, popr. k úkonom, ktoré priamo súvisia s plnením pracovných úloh či plnením služobných povinností). V podstate ide o to, či pri činnosti, ktorou bola spôsobená škoda, sledoval pracovník (príslušník ozbrojených síl v činnosti službe) z objektívneho i subjektívneho hľadiska plnenie

pracovných úloh (plnenie služobnej povinnosti). Z tohto pohľadu neobstojí napr. paušálny záver, že snáď z medzí plnenia úloh organizácie (z medzí plnenia pracovných úloh a priamej súvislosti s tým, z medzí plnenia služobných povinností a priamej súvislosti s ním) vybočuje každá činnosť pracovníka (príslušníka ozbrojených síl v činnej službe), ktorý spôsobil škodu a ktorá je trestným činom (prečinom, priestupkom).“ (R 55/1971).

21. Vzhľadom na uvedené odvolací súd (zhodne s názorom súdu prvej inštancie) konštatuje, že žalovaný nie je v spore pasívne vecne legitimovaný, preto odvolaciemu súdu neostala iná možnosť ako rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdiť vrátane závislého výroku o trovách konania (druhý výrok), nakoľko súd prvej inštancie náležite aplikoval zásadu úspechu v spore podľa § 255 ods. 1 CSP.

22. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva: „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.“

22.1. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z § 255 ods. 1 CSP.

22.2. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

22.3. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, preto mu odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100%. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Podľa ustanovenia § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak a) bolo podané oneskorene, b) bolo podané neoprávnenou osobou, c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d) nemá náležitosti podľa § 428, e) neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f) nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

Odvolací súd poučuje strany v zmysle ustanovenia § 160 CSP o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou a o možnosti požiadať Centrum právnej pomoci o predbežné poskytnutie právnej pomoci v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytnutí právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení ďalších zákonov.